

U s n e s e n í

Krajský soud v Ostravě rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 20.10.2015 o návrhu státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě, sp.zn. 1 KZN 4003/2015, ze dne 18.9.2015, na uložení zabezpečovací detence u pachatele Oldřicha L., nar. xxx, proti kterému bylo trestní stíhání podle § 159a odst. 1 tr.ř. pro pokus zvlášť závažného zločinu těžké ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku, a zvlášť závažného zločinu těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, odloženo, **t a k t o :**

Podle § 100 odst. 1 alinea druhá trestního zákoníku se

Oldřichu L.,

nar. xxx v xxx, invalidnímu důchodci, trvale bytem xxx, t.č. hospitalizovanému v Psychiatrické nemocnici Opava, ul. Olomoucká č. 88,

u k l á d á zabezpečovací detence.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením policejního orgánu ze dne 7.5.2015, č.j. KRPT-215312-134/TČ-2014-070071, bylo v souladu s ustanovením § 159 odst. 1 tr.ř. odloženo podezření ze spáchání pokusu zvláště závažného zločinu těžké ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1 tr. zákoníku, a podezření ze spáchání zvláště závažného zločinu těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, kterých se měl dopustit podezřelý Oldřich L., neboť ve věci nešlo o podezření z trestného činu a nebylo na místě věc vyřídit jinak. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 8.9.2015 (č.l. 258).

S ohledem na citované usnesení o odložení trestní věci z důvodu nepřičetnosti, a tudíž absence trestní odpovědnosti Oldřicha L., navrhoval státní zástupce KSZ v Ostravě uložení Oldřichu L. zabezpečovací detenci podle § 100 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku, neboť zastává stanovisko, že jsou splněné všechny podmínky tohoto ustanovení.

Podle § 100 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku soud uloží **zabezpečovací detenci**, jestliže pachatel činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zločinu, není pro nepřičetnost trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti. Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu pro výkon zabezpečovací detence se zvláštní ostrahou a s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy (§ 100 odst. 4 tr. zákoníku). Zabezpečovací detence potrvá, dokud to vyžaduje ochrana společnosti, soud nejméně jednou za 12 měsíců, a u mladistvých jednou za 6 měsíců přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování ještě trvají (§ 100 odst. 5 tr. zákoníku).

S ohledem na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, jakož i aktuální stanovisko znalce MUDr. Sedláčka z 8.10.2015 (č.l. 263) bylo veřejné zasedání konáno v nepřítomnosti Oldřicha L. Jmenovanému byla ustanovena obhájkyň Mgr. Stočková ve smyslu § 36 odst. 2, odst. 4 písm. b) tr.ř.

Pachatelství Oldřicha L., zejména ke skutku popsaném pod bodem 2 usnesení o odložení trestní věci ze dne 7.5.2015, bylo bez důvodných pochybností prokázáno. Nalézací soud v tomto směru odkazuje na odůvodnění citovaného **usnesení o odložení věci**, neboť toto je přesvědčivé, podložené příslušnými argumenty, jež byly získány v rámci prověřování v řízení přípravném. Soud I. stupně si je vědom toho, že při svém rozhodování není vázán tímto rozhodnutím policejního orgánu, přesto však je nutno akcentovat, že v průběhu veřejného zasedání byly tyto závěry potvrzené. S ohledem na současný aktuální psychický stav pachatele Oldřicha L. a **závěry znalce MUDr. Sedláčka** bylo upuštěno od výslechu jmenovaného v rámci dokazování u veřejného zasedání. **Ze záznamu o výjezdu RLP** (č.l. 102) bylo zjištěno, že dne 30.9.2014 v 16.39 hod. se dostavila zdravotnická záchranná služba v čele s lékařem MUDr. L. do xxx, do rodinného domu, kde bydlel a který užíval podezřelý Oldřich L. Ve zmíněném domě byl nalezen na zemi ležící muž, evidentně komoční, s trzně zhmžděnou ránou na hlavě – poškozený Jiří K., nar. 23.9.1946, spolubydlící O. L. Poškozený byl převezen do nemocnice k dalšímu

ošetření včetně následné hospitalizace, jak mj. vyplynulo ze závěru znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství. Z výsledku **dechové zkoušky** podezřelého L. bylo zjištěno, že tento měl 30.9.2014 v 17.35 hod. 2,02 promile alkoholu v dechu (č.l. 27). **Nálezové okolnosti ve vztahu k místě činu** byly objektivizovány protokolem o ohledání místa činu ze dne 1.10.2014 (č.l. 4 – 5 v.t.), seznamem zajištěných stop (č.l. 6), z čehož je nutno akcentovat zajištěnou stopu č. 1 – věcnou, topůrko od sekery s biologickým materiálem, který byl zajištěn a posléze předán k odborné expertize z biologie, resp. genetiky. Barevná fotodokumentace blíže objasňovala místo činu (č.l. 7 – 10). **Z protokolů o vydání věci** vyplývá, které konkrétní věci Oldřichem L. byly vydány. **Z protokolu o prohlídce těla** poškozeného Jiřího K. ze dne 1.10.2014 včetně fotodokumentace (č.l. 20 – 24) bylo zjištěno, jaké zranění dne 30.9.2014 poškozený utrpěl. **Z prohlídky těla podezřelého Oldřicha L.** ze dne 1.10.2014, včetně barevné fotodokumentace (č.l. 45 – 49), bylo zjištěno, že u jmenovaného nebyla nalezena žádná zranění, taktéž bylo objektivizováno, jaké oblečení tento měl v rozhodné době na sobě, a které vydal pro účely trestního řízení.

Jak již bylo uvedeno, zajištěné věci byly předány ke **genetické expertize** (č.l. 148 – 150), ze které bylo mj. zjištěno, že profil DNA poškozeného Jiřího K. je shodný s profilem DNA ze stopy č. 1 – z krevní kapky nacházející se 5 cm od rovného konce topůrka, jež bylo zajištěno jako věcná stopa č. 1 v rámci ohledání místa činu, kdy toto se nacházelo na stole v kuchyni domu podezřelého Oldřicha L. Dále byla zjištěna shodnost DNA poškozeného Jiřího K. s DNA zajištěnou na riflích Oldřicha L., na jeho nazouvacích botách, a taktéž byla zjištěna shodnost profilu DNA podezřelého Oldřicha L. s profilem DNA zajištěným z krevní skvrny topůrka, a to ve vzdálenosti 51 cm od jeho rovného konce. Současně byla potvrzena shodnost profilu DNA L. s profily DNA z trička a nazouvacích bot, které, jak již zmíněno, vydal pro účely trestního řízení.

Nalézací soud rovněž vzal v úvahu výpověď bratra Oldřicha L., **svědka Jaromíra L.**, který potvrdil, že objekt, jež byl podroben ohledání místa činu v rozhodné době, skutečně užíval jeho bratr, taktéž potvrdil, že v rozhodné době využíval možnosti bydlení poškozený Jiří K. Aniž by se Oldřich L. blíže před ním vyjádřil k průběhu fyzického incidentu, tento pouze přiběhnul k němu 30.9.2014, a žádal jej o přivolání lékařské pomoci poškozenému Jiřímu K., který ležel v jeho domě, jenž je nedaleko od domu právě svědka Jaromíra L. Akcentovat je nutno, že Oldřich L. se nezmiňoval v žádných souvislostech o násilném vniknutí jiných cizích osob do jeho obydlí, jež s poškozeným užívali, nezmiňoval se o přítomnosti žádných dalších osob, se kterými by někdo z nich event. mohl mít jakýkoli incident.

Ze závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (č.l. 159 – 172) bylo zjištěno, jak závažné a devastující poranění poškozený Jiří K. utrpěl dne 30.9.2014, zejména mnohočetné zlomeniny obličejového skeletu byly svým způsobem devastující a měly za následek krvácení pod tvrdou plenu mozkovou. V následujících dnech hospitalizace, resp. 20.10.2014, došlo ke zhoršení stavu na podkladě druhotného zakrvácení do subdurálního krevního výronu. I přes intenzivní lékařskou péči 12.11.2014 poškozený K. zemřel, kdy nitrolební zranění vedlo k vážnému poškození mozku s částečnou obrnou končetin a apalickým syndromem, kdy navíc stav poškozeného byl komplikován

lalůčkovým zánětem plic, který vedl ke smrti poškozeného. Rozsah a závažnost zranění poškozeného dobře vysvětluje možný úrazový mechanismus, a to opakované údery podlouhlým tupým předmětem, jež mohl být kombinován s brachiálním útokem, kopy či aktivním naražením fixované hlavy poškozeného proti pevné překážce či pevné podložce. Závěrem je možno konstatovat, že smrt poškozeného je v příčinné zprostředkované souvislosti s úrazovým dějem ze dne 30.9.2014. V dalším je možno na citovaný znalecký posudek odkázat.

Po vyhodnocení provedeného dokazování jednotlivě i ve vzájemných souvislostech zastává nalézací soud stanovisko, že **pachatelem** rozhodného útoku ze dne 30.9.2014 vůči tělesné integritě poškozeného K. byl právě Oldřich L. Ze všech možných důkazů je nutno akcentovat výsledky genetické expertizy na stopách zajištěných jak již v průběhu ohledání místa činu, či poskytnutých právě podezřelým Oldřichem L.

Aniž by došlo k zevrubnému rozboru všech znaků **zvláště závažného zločinu těžké ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku**, je možno konstatovat, že násilné jednání Oldřicha L. vůči poškozenému Jiřímu K. bylo vedeno s vysokou razancí a opakovaně, a to do oblast, kde se nacházejí životně důležité orgány, proti hlavě poškozeného. Díky tomuto agresivnímu jednání poškozený utrpěl mnohočetné zlomeniny skeletu hlavy, nitrolební krvácení s navazujícím otokem mozku, jež si vyžádaly jeho hospitalizaci, a v jehož průběhu v souvislosti s utrpěnými zraněními ze dne 30.9.2014 se rozvinuly komplikace, mj. v podobě lalůčkovitého zánětu plic, na jehož následky poškozený K. zemřel. Z předmětného dokazování vyplývá, že O. L. naplnil všechny znaky **zvláště závažného zločinu** ve smyslu jedné z podmínek uložení zabezpečovací detence podle § 100 tr. zákoníku. Jednalo se tedy o, v případě trestně odpovědného pachatele, „**čin jinak trestný**“.

Za účelem objektivnějšího posouzení a pochopení osobnosti podezřelého Oldřicha L. byl vyhotoven i **znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví klinické psychologie, znalcem PhDr. Vavříkem** (č.l. 232 a dál). Zmíněný znalecký posudek posuzoval intelekt a strukturu osobnosti jmenovaného, zabýval se rozбором vztahů ke společnosti, jakož i k poškozenému Jiřímu K., zabýval se prognózou vývoje osobnosti Oldřicha L., jakož i k možnostem resocializace. V detailech nalézací soud na tyto odborné závěry v plné míře odkazuje.

Za zcela zásadní v této věci je však nutno považovat **znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, znalce MUDr. Sedláčka**, který své písemné závěry (č.l. 209 a dál) u hlavního líčení stvrdil v celém rozsahu a akcentoval, že Oldřicha L. na žádost soudu znovu vyšetřil, a to po šesti měsících, kdy ani v této době k žádným změnám nedošlo, stav je a bude trvalý. Ze závěrů znaleckého posudku je možno akcentovat, že u Oldřicha L. byla diagnostikována **závislost na alkoholu v terminálním stádiu s chronickou a alkoholovou degradací osobnosti**. U jmenovaného se jedná o dlouhodobý abúzus alkoholu (několik desítek let), poruchu užívání alkoholu, kdy právě v souvislostech s konzumem alkoholických nápojů byla u něj zjištěna **organicky podmíněná porucha osobnosti při závislosti na alkoholu a toxometabolické encefalopatii**.

Aktuálně je přítomen obraz organických změn osobnosti s frontální, prefrontální symptomatikou – organicky podmíněný úbytek mentální výkonnosti a flexibility, poruchy pozornosti, nekvalitní originalita při porozumění sociálním situacím, deficity kritického úsudku, desinhibice chování, emoční labilita. V době skutku se u Oldřicha L. jednalo o **akutní alkoholovou intoxikaci s poruchou kognitivních funkcí, o zlostně agresivní formu komplikované opilosti. Akutní intoxikace alkoholem s narušením kognitivních funkcí vedly ke zkreslenému vnímání reality jejího hodnocení. Jedná se dle znalce o přechodnou duševní poruchu v souvislosti s intoxikací alkoholem na terénu organických změn osobnosti. V době protiprávního jednání byly schopnosti rozpoznat protiprávnost jednání vymizelé, jakož i schopnosti jednání ovládat. Požitý alkohol na organickém terénu, hrubém defektu poznávacích a výkonných funkcí a emocí, způsobil, že tento nebyl schopen správně vnímat, hodnotit a řídit vlastní jednání ve vztahu k sobě a ve vztahu k sociálu. L. není schopen abstinovat mimo řízené prostřední a není schopen konzumovat alkoholické nápoje regulovaně.** Příčinou toho je organický defekt, hluboký pokles úrovně osobnosti, degradace osobnosti, kdy jeho základní prvky chování – kognitivní funkce, emotivita a exekutivní funkce jsou těžce a trvale narušené. V případě, že **bude nadále konzumovat alkoholické nápoje, nelze vyloučit opakování obdobných stavů**, kdy jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti jsou sniženy, a toto snížení se blíží vymizení obou schopností. **Při pokračujícím abúzu alkoholu lze u něj s jistotou očekávat prohlubování trvalých změn osobnosti** – organické poruchy osobnosti do hluboké alkoholové demence. Z tohoto pohledu je **z medicínsko-psychiatrického hlediska za pobytu na svobodě nebezpečný pro společnost. Oldřich L. není schopen standardních medicínsko-léčebných opatření, není schopen povinné protialkoholní léčby, a to ani ústavní formou. Není schopen chápat smysl této léčby.** Jeho osobnost je trvale narušena dlouhodobým konzumem alkoholu, ke svému abúzu alkoholu je zcela nekritický, jeho schopnost pozitivní, korektivní adaptace, chování je vyloučena. Znalec rovněž zdůraznil, že i při úplné abstinenci od alkoholu se může jednat o stav setrvalý, v žádném ohledu a za žádných podmínek **nelze očekávat restituci duševních funkcí, organický defekt psychických funkcí znamená, že vlivem toxického působení došlo k nezvratnému úbytku či narušení mozkové tkáně** (verifikováno RDG – CT mozku). U hlavního líčení znalec blíže vysvětlil všechny podstatné skutečnosti, a i s ohledem na půlroční abstinenci, jež k ničemu nevedla, setrval na doporučení uložení ochranné zabezpečovací detence Oldřichu L. U veřejného zasedání byl vyslechnutý i bratr Oldřicha L. Jaromír L., který rovněž potvrdil více než třicetileté intenzivní požívání alkoholických nápojů jeho bratrem, jež způsobilo opakovaný rozvrat v jeho rodině, jakož i jeho schopnost najít si a zejména udržet nějaké zaměstnání. Přestože podniknul všechny kroky k zajištění finančních prostředků pro základní životní potřeby (vyřízení důchodu), byl i vůči němu Oldřich L. v podnapilém stavu minimálně verbálně agresivní.

Provedeným dokazováním bylo **prokázáno**, že Oldřich L. nesporně spáchal čin jinak trestný, který by naplňoval znaky zločinu (v tomto případě zvláště závažného zločinu), kdy tento z důvodu nepřičetnosti není trestně odpovědný. Zejména závěry znalce psychiatra potvrzují nebezpečnost Oldřicha L. pro společnost v důsledku jeho alkoholové závislosti v termální stádiu, a s tím i souvisejícím trvalým a nezvratným organickým defektem psychických funkcí (toxický vliv alkoholu trvale poškodil jeho mozek). Právě pro zmíněný organický defekt tento není na svobodě schopen

abstinance. Při dalším konzumu alkoholu, vyjma toho, že by se prohlubovaly trvalé změny jeho osobnosti až do hluboké alkoholové demence, nelze vyloučit opakování obdobných stavů s vymizením rozpoznávacích i ovládacích schopností s ventilací zlostně agresivního chování. Znalec opakovaně zdůraznil, že Oldřich L. není schopen chápat smysl protialkoholní léčby, není schopen standardních medicínsko-léčebných opatření, není schopen ani povinné protialkoholní léčby ústavní formou. Pokud obhajoba zastává názor, že v tomto konkrétním případě postačí Oldřichu L. uložit ochrannou protialkoholní léčbu ústavní formou, pak tento názor nemá oporu v provedeném dokazování, je názorem laickým, ne odborným, nerespektujícím podmínky, za kterých je možno uložit zabezpečující detenci.

Vzhledem k tomu, že soud I. stupně dospěl k závěru, že v tomto konkrétním případě jsou splněny **všechny podmínky pro uložení ochranného opatření ve formě zabezpečovací detence**, bylo takto postupováno, jak vyplývá z výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost do tří dnů ode dne oznámení prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě k Vrchnímu soudu v Olomouci.

V Ostravě dne 20.10.2015

Za správnost vyhotovení:
Marie Kubinová

JUDr. Miroslav Mucha v.r.
předseda senátu